

kan hjemles andre Stiftelser en saadan ubvidet Anvendelse af deres Midler, er Noget, vi jo have set ved det allerhøieste Reskript, som den ærede nuværende Justitsminister — det var under det forrige Ministerium — for nogen Tid siden har udstedt med Hensyn til Ballø og Bønnenstofte. Derved er Principet fuldstændig blevet anerkjendt, ganske vist ikke i nogen vidtgaaende Grad, men selv det Princip er anerkjendt, at man kan bruge af disse Stiftelsers Midler til Hjælp for Fattige. Jeg indser ikke, hvorfor ikke dette Princip kan finde Naade, naar det staar i vort Lovforslag. I det Hele tror jeg, at man maa indrømme en Ting, nemlig at vort Forslag, hvor mangelfuldt det end kan være — og det agter jeg ikke at modfise, at det kan være, det er ofte nok blevet sagt, at vi med stor Fornøjelse ville modtage al Slags Belønning — er det i sine Principer ikke blot godt, reskørbidigt og billigt, men navnlig ogsaa meget moderat. Jeg kan forsikre ærede Medlemmer om, at dersom det ikke havde været Ønsken til og Ønsket om at komme til Forstaaelse og derfor være saa moderat som mulig, der burde besjæle os, var Forslaget vistnok kommet til at se noget anderledes ud. Vi have jo ogsaa allerede faaet en Vebredelse af det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds for, at vi have været for moderate. Det ærede Medlem sagde jo, at ifølge § 4 var der Mange, der vilde blive udelukkede. Nu vel, jeg vil indrømme det ærede Medlem, at jeg ogsaa har tænkt paa de Mange, jeg har ogsaa gjerne villet have dem lukket ind med, men jeg var bange for, at Lovforslaget saa ikke vilde være moderat nok. Dersom det ærede Medlem imidlertid vilde stille et Forslag i den antydede Retning og kan faae den ærede Minister med, saa skal jeg ligestrax tiltræde et saadant Forslag; min Stemme skal ikke mangle. At Forslaget, som det nu foreligger, er et moderat Forslag, vil man ogsaa let indrømme. Naar man vil se rigtig paa det, og navnlig paa dets §§ 3 og 4, maa man da indrømme, at der ingenfomhelst Grund er til at blive bange for det. Vaade § 3 og ligeledes en stor Del af § 4, hvor det handler om Sygekasfer og andre Kasfer, indeholde, om end i en nogen anden Form, den samme Tanke, som er udtalt af den ærede Indenrigsminister i Slutningen af Fattigloven. Ja, jeg vil saagar sige, at den ærede Ministers Forslag gaaar videre. Den ærede Minister vil ogsaa, at Hjælpen skal tilflyde Personer, som ikke ere Medlemmer af Alderdomsforsørgelseskasfer; der er ogsaa Andre, der ifølge hans, efter min Mening, fortræffelige Bestemmelse kunne blive hjulpsne. Jeg gjør opmærksom paa dette, for at det skal staa klart, at der ikke er nogen Forskjel paa de Principer, der ligge til Grund for vort Lovforslags § 3 og den, der ere gjorte gjældende fra Ministerens Side. Jeg føler mig derfor overbevist om, at paa dette Punkt vil det ikke være vanskeligt at komme til Forstaaelse med den

ærede Minister. Forskjellen angaar egentlig kun Bagateller, og jeg skal indrømme, at der maasse kan være Grund til fra vor Side at modificere vort Forslag efter den ærede Ministers Forslag, fordi hans Forslag indeholder Garantibestemmelser, som vi maasse kunne trænge til og haardt trænge til; men er § 3 da saa farlig? Hvilken Ret giver da § 3? Den giver dem, der nu have en Ret, akkurat den samme, men kun under mindre graverende eller betyngende Betingelser. § 3 medfører ikke Andet, end at de, der nu ere berettigede, faae en Ret, de, der nu i Følge den bestaaende Fattiglovgivning, have en Ret til at gaa op og melde sig og forlange Hjælp. Det er ikke engang alle dem, men det er kun en Del af dem, som faar denne Ret efter § 3; der kommer altsaa ikke flere til. Men, siger man, de faae Mere; nei, de faae slet ikke Mere. Det er ikke blot Tilfældet, at det er de samme, som faae denne Ret, men de faae ogsaa den samme Ret, for saa vidt de ikke faae en Smule mere, ikke faae større Tilskud, ikke paabyrde nogen flere Forpligtelser end de, der allerede ifølge Fattigloven bestaa. Det er meget let at bevise; jeg har ikke Fattiglovsforslaget hos mig, men hvis de Herre vilde sammenligne den første Paragraf i vort Lovforslag med den første Paragraf i Fattiglovsforslaget, saa vilde de se, at det er ordlydende den samme. Det er altsaa de samme Mænd, og det er den samme Ret, der kommer ikke flere til, som blive berettigede, og de faae ikke Mere, end de nu have Ret til. Hele den Forandring, der tilveiebringes ved § 3, er, at i Stedet for, at denne Rets Erhvervelse nu medfører, jeg vil ikke sige Tabet af borgerlig Værd, men i alt Fald en Slags Mæt, et Slags borgerligt Kryk, en daarlig Stilling, saa sker dette ikke i Fremtiden. Og nu vil jeg spørge Enhver, han være saa konservativ og moderat som han vil, om han virkelig kan forsvare, at Mennekter, der have en Ret ifølge Grundloven, og det stræbsomme og flittige Folk, kun kunne faae det Nød-tørftige til Livets Ophold paa den Betingelse, at de skulle give Afkald paa en Del af deres borgerlige Rettigheder. Jeg siger, det er ikke blot Noget, man ikke kan forsvare, men det er Noget, man ubetinget maa søge forhindret; og der er kun et eneste Middel til at hindre det, nemlig derved, at man giver dem Ret til at faae Hjælp andetstedsfra og sørger for, at de virkelig kunne faae denne Hjælp; thi det kan ikke nytte at give en Ret, som aldrig kan opfyldes. Den eneste egentlige Forskjel, der er mellem os og den høitæredede Minister, er Statshjælpen, men jeg antager ikke, at denne kan have nogetfomhelst Afstrækkende for noget Medlem. Jeg tvivler ikke om, navnlig efter hvad der er oplyst i Aften om den store Lettelse, det vil være for de kommunale Skattevædere, og om det store Overflud, som Staten har at raade over og i Betragtning af de, som det ogsaa tilstrækkelig er paavist, meget bestedne Krav,